

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

1

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

התובעת:

פלונית

ע"י ב"כ עו"ד בן דרור

נגד

הנתבעת:

פלונית

ע"י ב"כ עו"ד בהלול

2

3

פסק דין

4

5

א. רקע עובדתי

6

1. הצדדים הן בנותיה של המנוחה XXX ז"ל שנפטרה בשנת 2011 (להלן: "המנוחה"), והן שתיהן יורשות את המנוחה על פי צו ירושה מיום 5.9.2011 בחלקים שווים.

9

2. ההליך בין הצדדים שיוכרע בפסק דין זה הינו תביעה כספית בסך 381,180 ₪ אותה הגישה התובעת (להלן: "התובעת") כנגד הנתבעת (להלן: "הנתבעת") לתשלום מכספי העזבון מחצית מחובות המנוחה הנטענים כלפי התובעת לתקופה שמיום 1.1.2004 ועד לפטירת המנוחה בשנת 2011.

14

3. ההליכים בין האחיות מתנהלים מחודש 9/2012 במחלוקות רכושיות וכספיות לגבי עזבון האם המנוחה.

17

4. ביום 28.7.2014 ניתן על ידי פסק דין (להלן: "פסק הדין") בשתי התביעות שהגישו הצדדים – תביעה למתן פסק דין הצהרתי שהגישה הנתבעת כנגד התובעת בו דרשה להצהיר כי הדירה ברחוב XXX (להלן: "הדירה ברחוב XXX") הייתה שייכת למנוחה ביום פטירתה, ועל כן מגיע לנתבעת מחצית מהזכויות בדירה, ולחילופין רבע, וכן דרישה לפירוק שיתוף בדירה ולהורות לתובעת ליתן דין וחשבון על הפעולות הכספיות שבוצעו בחשבון הבנק של המנוחה (תמ"ש 41147-09-12; להלן: "התביעה הרכושית"). התביעה השנייה הינה תביעה כספית על סכום של 416,881 ₪ שהגישה התובעת כנגד הנתבעת לתשלום מכספי העזבון של מחצית מחובות המנוחה כלפי התובעת (תמ"ש 61363-01-13; להלן: "התביעה הכספית הקודמת").

26

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

בפסק הדין ביחס לתביעה הרכושית הורתי על ביטול העברת זכויותיה של המנוחה במחצית הדירה ברחוב XXX לתובעת ללא תמורה, וזאת לאחר שקבעתי שמצבה של המנוחה בעת ההעברה שולל את היכולת לביצוע ההעברה. כמו כן, הוריתי על פירוק שיתוף בדירה וקבעתי כי התובעת הינה בעלת 3/4 הזכויות בדירה והנתבעת בעלת רבע הזכויות בדירה. כן דחיתי את העתירה למינוי רו"ח לבדיקת המשיכות בחשבון הבנק. ביחס לתביעה הכספית הקודמת, קיבלתי את התביעה באופן חלקי, והוריתי על חיובה של הנתבעת בתשלום מחצית מחובותיו של העזבון בשיעור של 156,560 ₪.

5. שני הצדדים הגישו ערעורים על פסק הדין (עמ"ש 26110-10-14). ביום 8.2.2016 ניתן פסק דין ע"י ערכאת הערעור שהורה על החזרת התיק לערכאה זו לצורך בחינה מחודשת בשני נושאים: האחד- בירור טענות הנתבעת למתן חשבוניות; השני- ביטול חיוב הנתבעת (סעיף 109 לפסק הדין).

6. ביום 3.1.2017 התקיים דיון במעמד הצדדים בתביעה הרכושית בסופו ניתן פסק דין שנתן תוקף להסכמות הצדדים כדלקמן: הוסכם כי יש להוסיף להוצאות שהוצאו עבור המנוחה 121,074 ₪ מיום הגשת התביעה (לעניין התמיכה הכספית מחברת הביטוח "דיקלה"). כמו כן, לעניין התביעה למתן חשבוניות נפסק כדלקמן:

2" [...] **אני מאשרת לכל אחת מהבנות של המנוחה להסתייע בשירותיו של רואה חשבון ככל שהיא סבורה שיש בכך צורך לבחינת הפעולות שהיו בחשבון הבנק של המנוחה. לאחר מכן, כל אחת מבנות המנוחה תוכל להגיש תביעה כספית מתאימה לכספים שהיא סבורה שמגיעים לה.** (ההגשה הוספה ואינה במקור).

3. **בכל הנוגע לקבלת תדפיסי כרטיסי האשראי מחשבון המנוחה מאשרת לכל אחת מבנות המנוחה לקבל את התדפיסים.** [...]
5. **שתי הבנות הן יורשות המנוחה וככל שמישהי מהן סבורה שהיא זקוקה לפרטים נוספים לחשבון הבנק שתפנה לבנק ישירות לבנק."**

7. ביום 18.10.2018 התקיים דיון במעמד הצדדים בתמ"ש 5745-06-18 (הליך לפירוק שיתוף) וניתנה החלטתי שנתנה תוקף להסכמות הצדדים הבאות:

1" **לתובעת (XXX) מגיעים עבור חלקה בדמי השכירות סך של 105,075 ₪.**
2. **מוסכם עלינו כי מהסכום האמור בסעיף 1 יקוז סך של 3,525 ₪ עבור הוצאות שהיו בגין אחזקת הדירה" (ההדגשה בקו - הוספה).**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

8. בנוסף, בהחלטתי מיום 18.10.2018 הוריתי כי ככל שמי מהצדדים רוצה להגיש תביעות נוספות תוכל לעשות כן, לרבות לגבי טענת הקיזוז שנטענה בהליך לפירוק שיתוף.

9. תביעה הכספית בהליך זה הוגשה על ידי התובעת ביום 28.8.2019. כתב הגנה הוגש ביום 7.10.2019. בתיק התקיימו 3 דיונים (קד"מ ו-2 דיוני הוכחות).

10. לאחר הגשת סיכומי הצדדים בכתב ניתן כעת פסק הדין.

ב. טענות הצדדים

טענות התובעת

11. התובעת טוענת כי אין חולק שהיא היתה המטפלת העיקרית באם המנוחה מזה שנים ארוכות החל מ-20 שנים לפני פטירתה של המנוחה ועד ליום מותה, סעדה אותה, ניהלה את ענייניה הכספיים ודאגה לטיפול בטיפולים הרפואיים, טיפולים סיעודיים, תרופות, הוצאות שוטפות למחייתה, מתן תשלומים למטפלת, חובות ואחזקת בית מגורי המנוחה. התובעת טוענת כי האם סמכה עליה לניהול ענייניה השוטפים ולראיה התובעת הייתה שותפה בחשבון הבנק של המנוחה החל משנת 1995. התובעת טוענת כי לעומתה, הנתבעת לא לקחה חלק בטיפול במנוחה ואף לא התעניינה במצבה הכלכלי והיתה מודעת לכך שהתובעת מוציאה הוצאות גבוהות על מנת לממן את צרכי המנוחה.

12. לטענת התובעת, הכנסותיה החודשיות של המנוחה נבעו מהמקורות הבאים לכל תקופת התביעה:

- א. קצבת שארים מטעם המוסד לביטוח לאומי - 2,554 ₪ לחודש וסה"כ 214,536 ₪.
- ב. כספים מקרן רנטה מגרמניה עבור ניצולי שואה - 1,351 ₪ לחודש וסה"כ 113,484 ₪.
- ג. תשלום מחברת כוח האדם הסיעודי "נתן" – 2,218 ₪ לחודש וסה"כ 186,312 ₪.
- ד. מחצית דמי השכירות מהדירה ברחוב XXX - 1,750 ₪ וסה"כ 147,000 ₪.
- ה. תקבול מחברת הביטוח "דיקלה" מיום 1.4.2008 ועד למועד פטירת המנוחה - 2,374 ₪ וסה"כ 78,342 ₪.

סה"כ לתקופה הנתבעת סך כולל של 739,674 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

בעוד שהוצאותיה של המנוחה בחייה וכן הוצאות טיפול בענייניה של המנוחה לכל תקופת התביעה ועד לאחר פטירתה עמדו על סך של 1,376,160 ₪ כדלקמן:

הוצאותיה החודשיות השוטפות של המנוחה (להלן: "ההוצאות החודשיות"):

- א. משכורת למטפלת (לא כולל שבתות וחגים) - 3,850 ₪ לחודש וסה"כ 323,400 ₪.
 - ב. תשלום למטפלת עבור עבודה בשבתות - 385 ₪ לשבת (1,540 ₪ לחודש) וסה"כ 140,140 ₪.
 - ג. דמי כיס למטפלת במזומן - 300 ₪ לשבוע (1,200 ₪ לחודש) וסה"כ 109,200 ₪.
 - ד. תרופות וחיתולים - 1,000 ₪ לחודש וסה"כ 84,000 ₪.
 - ה. מזון וצורכי הבית בהתאם למבחן ביטוח לאומי - 4,000 ₪ לחודש וסה"כ 336,000 ₪.
 - ו. מנוי לשירות נטלי - 250 ₪ לחודש וסה"כ 21,000 ₪.
 - ז. הוצאות אחזקת הדירה - ארנונה, וועד בית, חשמל, מים, גז - 980 ₪ לחודש וסה"כ 82,320 ₪.
 - ח. שיפוצים ותיקונים בדירה - 508 ₪ לחודש וסה"כ 42,672 ₪.
 - ט. ביטוח רפואי למטפלת - 146 ₪ לחודש וסה"כ 12,264 ₪.
 - י. מתנות לרופאים ואחיות - 500 ₪ לחודש וסה"כ 42,000 ₪.
 - יא. הוצאות במזומן - 1,000 ₪ לחודש וסה"כ 84,000 ₪.
- סה"כ סכום חודשי של 15,202 ₪ ולתקופה הנתבעת סך כולל של 1,276,996 ₪.

13. כמו כן, טוענת התובעת כי מידי שנה הוצאו הוצאות קבועות (להלן: "ההוצאות השנתיות") גם עבור:

- א. דמי הבראה למטפלת - 1,986 ₪ לשנה וסה"כ 13,902 ₪.
 - ב. דמי חופשה למטפלת - 1,848 ₪ לשנה וסה"כ 12,936 ₪.
 - ג. תשלום למטפלת עבור עבודה בחגים יהודיים ונוצריים - 3,118 ₪ לשנה וסה"כ 21,826 ₪.
 - ד. תיקונים שוטפים לבית - 1,200 ₪ לשנה וסה"כ 8,400 ₪.
 - ה. תשלומי אחזקת דירת המגורים ברחוב XXX בסך של 510 ₪ החל מיום פטירת המנוחה ועד למכירת הדירה ביום 1.4.2012 (להלן: "הדירה ברח' XXX") בסך של 510 ₪ לחודש וסה"כ 7,650 ₪.
- סה"כ סכום שנתי של 57,064 ₪ ולתקופה הנתבעת סך כולל של 64,714 ₪.

14. עוד טוענת התובעת כי בחיי המנוחה וגם לאחר פטירתה של המנוחה הצטרפו הוצאות חד פעמיות גדולות (להלן: "ההוצאות החד פעמיות"), אשר כללו:

- א. תשלום פיצויי פיטורין למטפלת - 9,040 ₪.
- ב. הקמת מצבה למנוחה - 7,540 ₪.
- ג. שיפוץ מצבה - 1,170 ₪.
- ד. אמירת קדיש - 1,500 ₪.
- ה. דמי רישום לחברת נתן - 2,400 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

ו. טיפול שיניים והכנת שיניים תותבות - 10,000 ₪.

ז. תיקון אמבטיה בדירה - 1,200 ₪.

ח. תיקון דוד מים בדירה - 1,600 ₪.

סה"כ 34,450 ₪.

15. בסיכומו של דבר לטענת התובעת, ההפרש בין הכנסות המנוחה לבין הוצאותיה עומד על סך של 636,486 ₪ אותו הוציאה התובעת מכיסה הפרטי. על כן, התובעת דורשת בתביעתה לחייב את הנתבעת לשאת בתשלום מחצית חוב העזבון בשיעור של 381,180 ₪. לטענת התובעת מקור החיוב הינו בהתאם לסעיפים 126-128 ו-134 לחוק הירושה.

טענות הנתבעת

16. הנתבעת טוענת כי יש לדחות את התביעה על הסף בשל התיישנות, וכי התביעה הוגשה תוך שימוש לרעה בהליכי משפט, במטרה להתעשר שלא כדין על חשבונה, כאשר לטענתה המניע שעומד מאחורי הגשת התביעה הינו תגובת נגד ונקמה מצד התובעת כלפי הנתבעת לאור הגשת התביעה הרכושית ופסק הדין שניתן בגינה.

17. הנתבעת טוענת כי מאז ומתמיד היתה בקשר עם אימה והציעה כל עזרה שנדרשה. התובעת מעולם לא העלתה בפניה דרישה כספית או בקשה לסיוע. להיפך, כאשר הנתבעת שאלה את התובעת על כך, התובעת השיבה כי מצבה הכספי של המנוחה טוב ומאפשר לה להתקיים בנוחות. הנתבעת טוענת כי הכספים שהתובעת טוענת שהוצאו מכיסה, הוצאו על דעתה בלבד וללא התייעצות וקבלת הסכמה. זאת ועוד, התובעת נהגה בכספי המנוחה ככאלו השייכים לה ולא הצליחה להסביר פעולות שונות שנעשו על ידה בחשבון.

18. הנתבעת טוענת כי התובעת אינה מגדירה בכתב התביעה את מקור העילה לפיה חייבת הנתבעת לשאת בתשלום כלשהו.

19. עוד טוענת הנתבעת כי התובעת לא ביססה את טענותיה לסכומי ההוצאות המפורטים בתביעה. לגישתה, התובעת 'ניפחה' במכוון את נתוני ההוצאות ללא שצירפה הוכחות לטענותיה ומאידך צמצמה את נתוני הכנסות המנוחה ואף הסתירה מבית המשפט מקורות הכנסה, כגון נתונים אודות קופות חסכון. כך לדוגמה טוענת הנתבעת כי לא צוין סכום של \$180,000 שקיבלה המנוחה ממכירת מגרש שהיה בבעלותה ב-XXX וכספים שנכנסו למנוחה מ-2 דירות ואטלז שהיו בבעלותה ב-XXX.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

ג. דיון והכרעה

20. דין התביעה להתקבל בחלקה, מהנימוקים שיפורטו להלן.

1. האם התביעה התיישנה שעה שהסיוע שקיבלה המנוחה מהתובעת הסתיים ב-2011 עם פטירת האם, ותביעתה הוגשה באוגוסט 2019?

21. הנתבעת טוענת כי יש לדחות את התביעה על הסף בשל התיישנות מכוח סעיפים 5-6 לחוק ההתיישנות, מאחר והכספים שהתובעת טוענת לגביהם הוצאו לדבריה במהלך השנים 2004-2011, קרי לפני למעלה מ-7 שנים. לחילופין גם אם בחישוב תקופת ההתיישנות לא נספר מועד קיום הליך התביעה הכספית הקודמת שתחילתו בינואר 2013 ואשר הסתיים בינואר 2017, התקופה שבין השנים 2004-2009 התיישנה זה מכבר.

22. התובעת טוענת כי דין טענת ההתיישנות להידחות מכוח סעיפים 8 ו-15-16 לחוק ההתיישנות. לטענתה תקופת ההתיישנות מתחילה ממועד פטירת המנוחה בשנת 2011 על כן, מאחר ולטענתה התקופה שמיום הגשת התובענה בתמ"ש 61363-01-13, דהיינו ינואר 2013, ועד לדחיית התובענה בינואר 2017, אינה באה במניין התקופות להתיישנות, התביעה לא התיישנה.

23. כפי שיפורט להלן, יש לדחות את טענת הנתבעת כי דין התביעה להידחות במלואה בשל התיישנות וזאת מטעמי תום לב.

24. לאחר שמיעת מסכת הראיות כולה אני סבורה כי נסיבותיו המיוחדות של מקרה זה גורמות לכך שעצם העלאת טענת ההתיישנות על ידי הנתבעת הינה טענה שלא בתום לב ועל כן יש למנוע ממנה להעלותה.

25. בע"א 3496/15 הורמוז בב"פ נ' גבעת מרום בע"מ ואח' (17.1.2017) קבע בית המשפט העליון כי גם העלאת טענת התיישנות יש לעשות בתום לב. בעניינו הנתבעת ידעה כי לאורך שנים רבות מאוד שימשה התובעת כגורם משמעותי וסייעה רבות למנוחה, דאגה לרווחתה, טיפלה בחשבון הבנק ובכל הנוגע להעסקת המטפלת וכיוצ"ב. יתרה מכך, הנתבעת העידה על כך שהיא עצמה סמכה על התובעת בניהול חשבון הבנק של האם (ראו: פרוט' מיום 16.9.2020, עמ' 11, ש' 6). שמיעת הצדדים מעלה כי הנתבעת ידעה והסכימה לכך שהטיפול לרבות הכספי מוטל על כתפיה של התובעת. יתרה מכך, התובעת הראתה לנתבעת את כוונתה לתבוע עבור

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

- 1 הכספים שהוצאו על ידה לצורך הטיפול במנוחה לכל הפחות במועד הגשת התביעה הכספית
2 הקודמת - ינואר 2013. לאחר מכן, הוריתי במפורש בפסק הדין מיום 3.1.2017 כי "כל אחת
3 מבנות המנוחה תוכל להגיש תביעה כספית מתאימה לכספים שהיא סבורה שמגיעים לה"
4 ואף חזרתי על קביעתי זו בהחלטתי מיום 18.10.2018. בנסיבות הללו אין מקום לאפשר לנתבעת
5 להעלות טענת התיישנות על מועד הגשת התביעה.
6
7 26. התביעה לא הוגשה במפגיע. מראשית ההליכים בין הצדדים עוד בשנת 2012 הועלו טענות
8 כספיות על ידי התובעת. גם עצם החזרת התיק מבימ"ש המחוזי לבימ"ש זה לאחר ערעורי
9 הצדדים לא ניתן לראות בו את המשך תקופת ההתיישנות.
10
11 27. כפי שצויין בע"א 3496/15 בסעיף 12 לפסק דינה של כב' השופטת חיות (כתוארה דאז) בנסיבות
12 שבהן נעשה שימוש בחוסר תום לב בהעלאת טענת התיישנות, המסקנה מהתנהלות זו כי נעשה
13 שימוש שלא בתום לב בכלי הדיוני של התיישנות. זאת, על מנת להשיג לטוען יתרון בלתי הוגן
14 החורג מן התכלית שאותה נועד כלי דיוני זה לשרת. בנסיבות הללו יש מקום למנוע את השימוש
15 בכלי דיוני זה על ידי הנתבעת ולדחות את טענת ההתיישנות.
16
17 28. אשר על כן נדחית הטענה לדחיית התביעה מטעמי התיישנות.
18
19 29. בעת בחינת החבות להחזר ההוצאות יש לבחון התקיימות שלושה רכיבים: מקור החבות,
20 תקופת החבות אשר נגזרת ממשך זמן הסיוע והיקפו ושיעור החבות. נושאים אלה ייבחנו
21 כסדרם.
22
23 2. האם זכאית התובעת לתגמול כספי ומהו מקור החבות לכך
24
25 30. הנתבעת טוענת כי דין התביעה להדחות על הסף מאחר ולא מוגדר בכתב התביעה מקור העילה
26 לפיה חייבת הנתבעת לשאת בתשלום כלשהו. לעומתה, התובעת טוענת כי מקור החיוב הינו
27 בהתאם לסעיפים 126-128 ו-134 לחוק הירושה.
28
29 31. אני דוחה את טענתה של הנתבעת וקובעת כי את מקור החיוב ניתן למצוא, בין היתר, לפי
30 הוראות חוק הירושה ואף בחוק עשיית עושר ולא במשפט, כפי שיפורט להלן.
31
32 א. עילת תביעה מכוח חוק הירושה
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

32. סעיף 134(א) לחוק הירושה קובע: "היורשים בינם לבין עצמם נושאים בחובות העזבון לפי יחס חלקיהם בעזבון, זולת אם הורה המוריש בצוואתו על חלוקה אחרת של נטל החובות, ובלבד שלא ישא יורש בחובות העזבון בסכום העולה על אחריותו לנושים".
33. לפי ספרם של המלומדים שוחט, גולדברג ופלומין דיני ירושה ועזבון (מהדורה שישית מורחבת ומעודכנת תשס"ה-2005) בעמ' 206 - סעיף 134 לחוק עוסק בחלוקת נטל סילוק חובות העזבון בין היורשים, בחלוקה הפנימית ביניהם. כעיקרון, חלוקת הנטל הינה שוויונית, כשכל יורש נושא לפי יחס חלקו שלו בעזבון, כלומר באופן יחסי למה שהוא קיבל. על כן, סעיף 134 לחוק קובע כי יש סימטריה בין צד הזכות לצד החובה בירושה, קרי היורשים שזכו בחלק גדול יותר בעזבון, ישלמו חלק גדול יותר בחובות, ולהפך (ראו לעניין זה גם: בש"א 6297/01 עזבון המנוחה רבקה צ'צ'יק ז"ל נ' נאווה צ'צ'יק (28.10.2002)).
34. לאחר בחינת העדויות והראיות, עולה כי התובעת הייתה הרוח החיה והמטפלת העיקרית באמה המנוחה מזה שנים ארוכות. היא סעדה אותה, עבדה עימה באיטליז המשפחתי, טיפלה בכל ענייניה הכספיים, לקחה אותה לרופאים ולבדיקות, ולמעשה, היוותה את יד ימינה. המנוחה סמכה עליה ומינתה אותה לשותפה בחשבון הבנק שלה עוד בשנת 1995, כאשר לפני מועד זה פעלה התובעת בחשבון הבנק באמצעות ייפוי כוח. הנתבעת העידה כי ידעה על ייפוי הכוח וניהול חשבון הבנק ואף לא ביקשה מעולם מהתובעת לראות את תדפיסי חשבון הבנק מכיוון שסמכה עליה (ראו: פרוט' מיום 16.9.2020, עמ' 10, ש' 34-27 – עמ' 11, ש' 6-1).
35. התנהלות זו הייתה ידועה היטב לנתבעת ולא עלתה מעולם טענה כי הדבר הוסתר ממנה. הוא היה הבסיס לכל התביעות שהתנהלו בפניי.
36. התובעת הוכיחה כי הוציאה סכומים שונים מכספה הפרטי, עבור הוצאות המנוחה (ראו פירוט בנספח 14 לתיק מוצגי התובעת). גם הנתבעת הודתה בחקירתה כי אכן היו הוצאות, אך הללו הוצאו מחשבון הבנק של המנוחה ושהיו למנוחה כספים ממכירת נכסים בשנת 1993 ולדבריה נכון לשנת 1993 היה צריך להיות בחשבון הבנק בין 2.5 מיליון ל-3 מיליון ₪ (ראו: פרוט' מיום 16.9.2020, עמ' 8, ש' 21-16; עמ' 11, ש' 9-8; עמ' 17, ש' 20-7 – עמ' 18, ש' 17-1). יחד עם זאת, הנתבעת הודתה כי היא לא יודעת מה היו ההוצאות השוטפות של המנוחה באותה תקופה (ראו: פרוט' מיום 16.9.2020, עמ' 27, ש' 21-19). הנתבעת לא התייחסה מספיק בנושא זה לכך שהתביעה מתייחסת לתקופה משנת 2004 כך שלא ניתן להסתמך על יתרות הנכונות לשנת 1993-1994.
37. כמו כן, התובעת ובעלה העידו כי ביום 26.5.2010 הם לקחו משכנתא על הדירה ברחוב XXX בסך של 350,000 ₪, כאשר 260,000 ₪ מתוך סכום זה הועברו לחשבון המשותף ושימשו לכיסוי הלוואות קודמות, סגירת אוברדרפט ומימון הוצאות המנוחה במשך מספר חודשים נוספים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

- 1 יתרת הסכום בסך של 90,000 ₪ הועברה לחשבונם של התובעת ובעלה "ליום סגריר". (ראו :
2 עדותו של מר XXX בפרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 8, ש' 10-1; עדותה של התובעת בפרוט' מיום
3 13.9.2020, עמ' 64, ש' 27-4 – עמ' 65, ש' 22-1). לגישתה, אין לקזז סכום זה מהסכומים
4 הנתבעים מאחר והתובעת פרעה את מלוא המשכנתא בעצמה בשנת 2012 מחלקה בכספי מכירת
5 דירת הירושה ברח' XXX ומאותו חיסכון של 90,000 ₪.
- 6
7 38. לעומת זאת, הנתבעת טוענת שלא הוכחה המשכנתא שהתובעת טוענת שלקחה על סך של
8 350,000 ₪. כאשר הנתבעת עומתה בדיון עם סוגייה זו שתדפיסי הבנק מראים כי אכן הוזרמו
9 לחשבון הבנק של המנוחה כספי המשכנתא בסכום של 260,000 ₪ שהתובעת לקחה על חלקה
10 הפרטי בדירה ברחוב XXX, הנתבעת הודתה: **"אני לא יודעת מה לענות לך, אני לא הייתי
11 בתמונה...]** לא ידעתי שלקחו משכנתא, לא ידעתי שהזרימו לשם את הכסף" (ראו : פרוט'
12 מיום 16.9.2020, עמ' 14, ש' 22-19).
- 13
14 39. בכך למעשה הודתה הנתבעת כי התובעת העבירה כספים לחשבון המנוחה, ושהכספים בחשבון
15 הבנק של המנוחה היו גם מכספיה של התובעת.
- 16
17 40. ההתרשמות מהחקירות הינה כי הנתבעת לא התעניינה בהוצאות המנוחה ולא הציעה את
18 עזרתה, לרבות עזרה בניהול חשבון הבנק ועל אף השכלתה המקצועית בתחום כמנהלת
19 חשבוניות וחשבת שכר (ראו : פרוט' מיום 16.9.2020, עמ' 9, ש' 7). התובעת לבדה ובהסכמתה
20 של הנתבעת היא שטיפלה בכל ענייניה של האם, לרבות בעניינם הכספים. מעדויות הצדדים
21 עולה כי המנוחה והנתבעת עצמה סמכו על התובעת (ראו : פרוט' מיום 16.9.2020, עמ' 11, ש' 6-
22 8). כאשר נשאלה הנתבעת האם היא ביקשה מהאם לנהל את החשבון, השיבה בעדותה: **"לא.
23 אני חושבת שאני נתתי אמון באחותי, אמון מלא"**
24 וכן: **"ש: מדוע לא ראית לנכון לסייע לאימך בעניין הזה?**
25 **ת: הייתה לי אחותי, והיא דוברת עברית והיא מתמצאת בעניינים, והיא יודעת"**.
26 (ראו : פרוט' מיום 16.9.2020, עמ' 15, ש' 16, 32-30).
- 27
28 41. לעניין המחלוקת בנוגע להכנסות המנוחה, אני מקבלת את טענתה של התובעת כי אמנם היו
29 בבעלות האם המנוחה מגרש ב-XXX ואטליו אך אלו נמכרו בשנת 1993, שנים רבות טרם
30 התקופה נשוא התביעה. לעניין טענת הנתבעת כי התובעת ובעלה קיבלו מהמנוחה מתנות
31 וכספים בסכומי עתק, כגון מתנה בשווי \$100,000, כספים שבגינם התובעת יכולה לא לעבוד
32 כמעט לטענת הנתבעת, הרי שאיני מקבלת טענה זו ובוודאי שאין בכך כדי להצדיק את הנשיאה
33 של התובעת בנטל הכלכלי לבדה.
- 34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

42. זאת ועוד, לגבי עצם החבות- הנתבעת לא הציגה כל עילת הגנה מדוע על התובעת לשאת לבדה בהוצאות האם המנוחה ומדוע על עיזבון האם לא לשאת בהוצאות אלה, קרי נשיאה בחובות בחלקים שווים של 2 האחיות היורשות. המשמעות המעשית הכלכלית של נשיאת התובעת בהוצאות האם, כי עיזבון האם המנוחה היה בעל רכוש רב יותר לחלוקה בין האחיות. לולא כן – היה העיזבון שווה פחות וחלקה של הנתבעת היה קטן בהתאמה.

43. לאחר בחינת הראיות והעדויות, שוכנעתי כי התובעת עמדה בנטל ההוכחה כי נשאה ממקורותיה בפער ההוצאות של המנוחה, וכי מדובר בחוב אשר על העיזבון להשיב לה בהתאם לסעיף 134(א) לחוק הירושה.

44. על כן, התובעת זכאית להחזר הוצאות בגין הוצאות אותן הוציאה עבור המנוחה במהלך השנים, בהתאם לחלוקת נטל החובות בין היורשים לפי חוק הירושה.

45. בעניין טענת הנתבעת לגבי המניעים העומדים מאחורי הגשת התביעה, הרי שלא מצאתי בטענה זו כל ממש. איני רואה כל טעם נפגם בעצם הגשת התביעה על ידי התובעת, וגם אם חלק מהמניע להגשת תביעה זו נבע כתוצאה מכך שהנתבעת הגישה את התביעה הרכושית כנגד התובעת, הרי שלגיטימי כי בעל דין יחליט כי הוא עומד על זכותו לאחר שראה כי בעל הדין השני מחליט לעמוד על זכויותיו.

46. בנוסף, אני סבורה כי מתקיימים התנאים לפסיקת החזר הוצאות לתובעת גם מכוח עילת עשיית עושר ולא במשפט. אמנם עילה זו לא הוזכרה בכתב התביעה כמקור החבות, עם זאת הסעד התבקש, העובדות פורטו והנימוק המשפטי ממילא מוטל על כתפי בית המשפט.

ב. עילת תביעה מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט

47. הנסיבות שהוכחו בהליך מעלות כי מתקיימים כל התנאים המקימים את זכאותה של התובעת להשבה מכוח עילת עשיית עושר ולא במשפט.

48. סעיף 5(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט קובע: "מי שעשה בתום לב ובסבירות פעולה לשמירה על חייו, שלמות גופו, בריאותו, כבודו או רכושו של אדם אחר, בלי שהיה חייב לכך כלפיו, והוציא או התחייב להוציא הוצאות בקשר לכך, חייב הזוכה לשפותו על הוצאותיו הסבירות, כולל חיוביו כלפי צד שלישי, ואם נגרמו למזכה עקב הפעולה נזקי רכוש, רשאי בית המשפט לחייב את הזוכה בתשלום פיצויים למזכה, אם ראה שמן הצדק לעשות כן בנסיבות הענין." (ההדגשות בקו – הוספו).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

49. לאחר בחינת העדויות והראיות, התובעת ביצעה את פעולות הסיוע בתום לב ובסבירות לצורך שמירה על חייה, שלמות גופה ובריאותה של המנוחה והוציאה הוצאות לשמירה על רכושה של המנוחה. התובעת הוציאה הוצאות מכיסה לטובת המנוחה. עצם תשלום ההוצאות על ידי התובעת מזכה את התובעת בכל שעיזבון המנוחה גדל (ולא קטן). אשר על כן, התובעת זכאית לשיפוי על הוצאותיה הסבירות (ששיעורן ייבחן להלן), מעיזבון המנוחה.

50. בספרם של המלומדים פרידמן ושפירא בר-אור הם דנים בהשקה שבין דיני הירושה לעילה על פי חוק עשיית עושר ולא במשפט, ומנמקים מדוע כאשר שבו יורש מקבל פחות מחלקו (כאשר הוציאה הוצאות עבור העיזבון) ויורש אחר מקבל יותר מחלקו (מאחר ולא הוציאה הוצאות אלה) – זכאי היורש שקיבל פחות מחלקו לתבוע השבה מן היורש שקיבל מעל לחלקו:

"...אולם השאלה היא אם תעמוד זכות תביעה, כלפי המקבל, לאדם שהיה זכאי לתשלום. לפי דיני האקזיט זכאי יורש, אשר לא קיבל את חלקו, לתבוע השבה מן היורש שקיבל מעל לחלקו ומכל אדם אחר שאליו הגיעו נכסי העיזבון מבלי שהיה זכאי לכך. זכות דומה עומדת לפי דיני האקזיט לנושה של העיזבון כלפי אלה שלדיהם הגיעו נכסי העיזבון (למעט קונים בתמורה ובתום לב). הלכה זו נתקבלה בפסיקה הישראלית. אולם נראה שבכל הנוגע ליחסי נושים-יורשים יש לסייגה לאור הוראות חוק הירושה".

ראו: פרידמן, שפירא בר-אור דיני עשיית עושר ולא במשפט כרך א, פרק 15 עמ' 562 (מהדורה 3, 2015).

51. במצב שבו התובעת הוציאה הוצאות עבור העיזבון נגרע חלקה בחלוקה השווה שהייתה אמורה להיות בין האחיות על פי צו הירושה. על כן היא זכאית לתבוע על פי דיני עשיית עושר ולא במשפט את השבת הפער.

52. על כן, התובעת זכאית להחזר הוצאות בגין הוצאות אותן הוציאה עבור המנוחה במהלך השנים, גם בהתאם לחוק עשיית עושר ולא במשפט.

3. שיעור ההחזר

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

53. אין מחלוקת בין הצדדים כי ככל שהיה הפרש בין הכנסותיה להוצאותיה של המנוחה נשאה בו התובעת מכספיה.

54. הנתבעת התמקדה בטענה כי חלק מההוצאות נופחו ולא הוכחו וכן כי במהלך השנים השתמשו התובעת ובעלה בכספי המנוחה. טענות אלה יידונו בנושא שיעור ההחזר המגיע לתובעת, אך אין הוא שולל את ההחזר המגיע לה.

55. איני מקבלת במלואו את תחשיב ההוצאות וההכנסות של המנוחה שנערך על ידי התובעת, שכן חלק מן ההוצאות הינו על הצד הגבוה ולא הוכחו במלואן וחלק מההכנסות היה על הצד הנמוך ולא הוכח במלואן.

56. התובעת טוענת כי יש להקל בנטל הראייתי עקב חלוף הזמן וכן מכיוון שלא סברה שהנתבעת תפעל כנגדה בהליכים משפטיים ולכן לא שמרה קבלות על מנת להוכיח את כל הוצאות המנוחה אותן סייעה לממן מכספה הפרטי. אין בידי לקבל תשובה זו. יתרה מכך, ואם התובעת לא יכולה להוכיח תביעתה הדבר רק מראה כי השיהוי שנקטה בהגשת התביעה לאחר שנים ממועד פטירתה של המנוחה אינו יכול לפעול לטובתה. **על כן נושא השיהוי יילקח בחשבון בעת קביעת שיעור ההחזר המגיע לתובעת מאחר וחלק מההוצאות וההכנסות לא הוכחו כהלכה.**

57. כמו כן, אני דוחה את טענותיה של הנתבעת לגבי הפעולות הלא מוסברות שבוצעו לטענתה על ידי התובעת בחשבון הבנק של המנוחה. טענות אלו נטענו בעלמא וללא הוכחה. בייחוד לאור כך שהנתבעת הייתה רשאית לפנות לרואה חשבון לצורך בחינת הפעולות שהיו בחשבון הבנק של המנוחה, לקבלת תדפיסי כרטיסי האשראי מחשבון המנוחה ולפנות לבנק לאור קביעותיי בפסק הדין מיום 3.1.2017. התשובות שסיפקה הנתבעת בעדותה מדוע לא עשתה כן, לא היו משכנעות מספיק. **על כן אני דוחה את הטענה כי נמשכו כספים שלא כדין על ידי התובעת או בעלה מכספי המנוחה.**

58. כאשר לוקחים בחשבון את טענות השיהוי בהגשת התביעה וחלוף הזמן עולה כי לא כל הרכיבים לגבי ההכנסות הוצאות המנוחה הוכחו כדבעי.

הכנסות המנוחה

59. **הכנסות המנוחה כנטען על ידי התובעת:**

א. קצבת שארים מטעם המוסד לביטוח לאומי - 2,554 ₪ לחודש וסה"כ 214,536 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

- ב. כספים מקרן רנטה מגרמניה עבור ניצולי שואה - 1,351 ₪ לחודש וסה"כ 113,484 ₪.
- ג. תשלום מחברת כוח האדם הסיעודי "נתן" - 2,218 ₪ לחודש וסה"כ 186,312 ₪.
- ד. מחצית דמי השכירות מהדירה ברחוב XXX - 1,750 ₪ וסה"כ 147,000 ₪.
- ה. תקבול מחברת הביטוח "דיקלה" מיום 1.4.2008 ועד למועד פטירת המנוחה - 2,374 ₪ וסה"כ 78,342 ₪.
- סה"כ לתקופה הנתבעת סך כולל של 739,674 ₪.**
60. בכל הנוגע לרכיבים עבור קצבת שאירים, קרן רנטה, תשלום מחברת נתן ותשלום מחברת הביטוח "דיקלה" – אלה לא נסתרו ואני מקבלת את טענות התובעת לגביהם. למרבית רכיבים אלה יש הוכחות בדפי חשבון הבנק והנתבעת לא הכחישה את עצם קיומן.
61. ביחס לשכירות דירה ברחוב XXX, התובעת העידה שהיא העבירה לחשבון המשותף שלה עם המנוחה את מלוא דמי השכירות על הדירה ברחוב XXX ואשר היא זכאית למחצית מהם בסך של 147,000 ₪ (ראו: פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 24, ש' 15-23) וכן שכל חודש הפקידה לחשבון הבנק צ'ק על סך של 2,730 ₪ בגין דמי השכירות (ראו: פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 25, ש' 25-33 – עמ' 26, ש' 6-22). בחינת תשובותיה של התובעת בעניין זה לא היו מהימנות עד תום. טענתה במקביל בכתב התביעה כי שכירות הדירה ברח' XXX במלואה הייתה בסך של 3,500 ₪ הינה על הצד הנמוך ולא תואמת את תשובותיה שלה בחקירה ואת דפי חשבון הבנק המעידים על סכומים גבוהים יותר עבור שכירות. על כן אני מקבלת את הטענה לגבי דמי השכירות. אני קובעת כי חלקה של המנוחה בדמי השכירות מוערכים בסך כולל של 252,000 ₪ לכל תקופת התביעה ובממוצע לחודש סך של 3,000 ₪. אני סבורה כי סכום זה תואם יותר שכירות של דירה ב-XXX על פני 7 שנים ולא הסכום הנטען. על כן יש להוסיף להכנסות המנוחה סך נוסף של 105,000 ₪.
62. אשר על כן ולאור האמור לעיל אני קובעת כי הכנסותיה של המנוחה לתקופת התביעה (7 שנים) – הינן בסך כולל של 844,674 ₪. לקחתי בחשבון כי הסכום מ"דקלה" התקבל רק לחלק מהתקופה וכי דמי השכירות השתנו לאורך התקופה וכי התובעת הציגה אותם כנמוכים באופן מיוחד ולא הציגה לגביהם הוכחות מספיקות. כאמור לעיל, לאחר בחינת רכיבי התביעה שוכנעתי כי יש להוסיף עוד סכום לסכום הנטען להכנסות המנוחה, תוספת של 105,000 ₪ עבור כל תקופת התביעה כהכנסות המנוחה מדמי שכירות.
63. טענותיה של הנתבעת המתייחסות להכנסות נטענות של המנוחה ממכירת מגרש ב-XXX ואטליז- נדחות. טענות אלה לא הוכחו. יתרה מכך, גם לשיטתה של הנתבעת מדובר בכספים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

שהתקבלו כעשר שנים טרם תקופת התביעה כך שלא ניתן לייחס אותם להכנסות התובעת לתקופת התביעה.

64. יצוין עוד כי הנתבעת לא הוכיחה כי היו לתובעת חסכוניות או משאבים נוספים המתייחסים לתקופת התביעה שאולי יכלו היה לשנות את מאזן ההכנסות/ הוצאות של המנוחה.

הוצאות המנוחה

65. הוצאותיה השוטפות של המנוחה כנטען על ידי התובעת:

- א. משכורת למטפלת (לא כולל שבתות וחגים) - 3,850 ₪ לחודש וסה"כ 323,400 ₪.
 - ב. תשלום למטפלת עבור עבודה בשבתות - 385 ₪ לשבת (1,540 ₪ לחודש) וסה"כ 140,140 ₪.
 - ג. דמי כיס למטפלת במזומן - 300 ₪ לשבוע (1,200 ₪ לחודש) וסה"כ 109,200 ₪.
 - ד. תרופות וחיתולים - 1,000 ₪ לחודש וסה"כ 84,000 ₪.
 - ה. מזון וצורכי הבית בהתאם למבחן ביטוח לאומי - 4,000 ₪ לחודש וסה"כ 336,000 ₪.
 - ו. מנוי לשירות נטלי - 250 ₪ לחודש וסה"כ 21,000 ₪.
 - ז. הוצאות אחזקת הדירה - ארנונה, וועד בית, חשמל, מים, גז - 980 ₪ לחודש וסה"כ 82,320 ₪.
 - ח. שיפוצים ותיקונים בדירה - 508 ₪ לחודש וסה"כ 42,672 ₪.
 - ט. ביטוח רפואי למטפלת - 146 ₪ לחודש וסה"כ 12,264 ₪.
 - י. מתנות לרופאים ואחיות - 500 ₪ לחודש וסה"כ 42,000 ₪.
 - יא. הוצאות במזומן - 1,000 ₪ לחודש וסה"כ 84,000 ₪.
- סה"כ סכום חודשי של 15,202 ₪ ולתקופה הנתבעת סך כולל של 1,276,996 ₪.

66. הוצאותיה השנתיות של המנוחה כנטען על ידי התובעת:

- א. דמי הבראה למטפלת - 1,986 ₪ לשנה וסה"כ 13,902 ₪.
 - ב. דמי חופשה למטפלת - 1,848 ₪ לשנה וסה"כ 12,936 ₪.
 - ג. תשלום למטפלת עבור עבודה בחגים יהודיים ונוצריים - 3,118 ₪ לשנה וסה"כ 21,826 ₪.
 - ד. תיקונים שוטפים לבית - 1,200 ₪ לשנה וסה"כ 8,400 ₪.
 - ה. תשלומי אחזקת דירת המגורים ברחוב XXX בסך של 510 ₪ החל מיום פטירת המנוחה ועד למכירת הדירה ביום 1.4.2012 (להלן: "הדירה XXX") בסך של 510 ₪ לחודש וסה"כ 7,650 ₪.
- סה"כ סכום שנתי של 57,064 ₪ ולתקופה הנתבעת סך כולל של 64,714 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

67. לאחר בחינת רכיבי התביעה וראיות התובעת עולה כי התובעת לא הביאה ראיות מספיקות :
קבלות, חיובים בכרטיסי אשראי ואסמכתאות המעידות על חלוא הוצאת הכספים הנטענת על
ידה, ואף טענה שחלק מההוצאות הוצאו במזומן וכי היא לא שמרה קבלות. עם זאת עדותה
בעיקרה הייתה אמינה לגבי סוגי ההוצאות. אולם שוכנעתי כי יש מקום לגבי חלק מהרכיבים
להתערב בשיעור שנתבע.
68. ביחס לתשלום משכורת המטפלת, העידה התובעת כי היא שילמה למטפלת במזומן ושאינה
יכולה להראות בתדפיסי הבנקים את ההוכחה למשיכת הסכום של 3,850 ₪ מידי חודש (ראו :
פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 29, ש' 13-5), אך טענה כי הופקדו לחשבון כספים מחברת נתן והיה
עליה להשלים את ההפרש עבור שכרה של המטפלת (ראו : פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 31, ש'
20-23).
69. ביחס להוצאות המחיה והכלכלה בסך של 4,000 ₪, העידה התובעת כי סכום זה נלקח מתוך
המבחן של ביטוח לאומי וכי היא לא יכולה לדייק האם ההוצאות בפועל היו גבוהות או נמוכות
יותר (ראו : פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 33, ש' 34-32 – עמ' 34, ש' 1-5).
70. ביחס למנוי לשירות נטלי, הודתה התובעת כי אין לה את ההסכם מהחברה וכי אין לה דרך
להוכיח את התשלום בסך של 21,000 ₪ (ראו : פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 36, ש' 34-32 – עמ'
34, ש' 20-10). עם זאת יצויין כי היא צירפה קבלה בסכום הנתבע בנספח 12 לתיק מוצגיה.
71. ביחס להוצאות ארנונה, מים, חשמל וועד בית, העידה התובעת כי אלו נלקחו כממוצע ונתוני
החשמל נלקחו מתוך חשבון החשמל האחרון בשנה האחרונה (ראו : פרוט' מיום 13.9.2020, עמ'
39, ש' 31-8 – עמ' 40, ש' 1-3).
72. התובעת לא ידעה להסביר את החישוב בדבר עבודות השיפוץ בבניין (ראו : פרוט' מיום
13.9.2020, עמ' 41, ש' 3-8).
73. ביחס לתשלום ביטוח רפואי למטפלת העידה התובעת כי יכול להיות שהתשלום שולם
באמצעות כרטיסי אשראי או שיקים ושהיא לא זוכרת מה היה הסכום (ראו : פרוט' מיום
13.9.2020, עמ' 41, ש' 26-9), עם זאת העידה שהמטפלת הצהירה ונחקרה על כך שהיא קיבלה
את כל הסכומים המגיעים לה (ראו : פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 44, ש' 1-5). כן העידה כי
המתנות לרופאים והאחיות שולמו במזומן וללא קבלה (ראו : פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 42,
ש' 9). ראו עוד לעניין זה : פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 51-43.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

74. כאשר נשאלה התובעת על ידי ביהמ"ש כיצד בוצע חישוב ההוצאות בפועל הודתה כי החישוב של ההוצאות וההכנסות נעשה לפי הסכומים מהשנה האחרונה ובמכפלת השנים שנתבעו (ראו: פרוט' מיום 13.9.2020, עמ' 38, ש' 21-26).

75. יודגש עם זאת שהוכח כי התובעת סייעה למנוחה באופן קבוע ונרחב גם אם בהצגת טענותיה הפליגה למעלה ממה שהוכח. לא יכולה להיות מחלוקת על ההוצאות גם אם חלקן נתבעו בהפרזה ויש לפסוק שיעור נמוך יותר ממה שנתבע.

76. הכרעה לגבי שיעור הוצאותיה השוטפות של המנוחה:

א. משכורת למטפלת (לא כולל שבתות וחגים) - 3,850 ₪ לחודש וסה"כ 323,400 ₪. אני מקבלת רכיב זה שמעדויות הצדדים ובהתחשב בשכר חודשי לא שוכנעתי כי הינו על דרך ההפרזה.
ב. תשלום למטפלת עבור עבודה בשבתות - 385 ₪ לשבת (1,540 ₪ לחודש) וסה"כ 140,140 ₪. אני מקבלת רכיב זה שמעדויות הצדדים ובהתחשב בשכר חודשי לא שוכנעתי כי הינו על דרך ההפרזה.

ג. דמי כיס למטפלת במזומן - 300 ₪ לשבוע (1,200 ₪ לחודש) וסה"כ 109,200 ₪. אני מקבלת רכיב זה. אני סבורה כי 300 ₪ לשבוע עבור הטיפול שניתן לאם וכדמי כיס למטפלת הינו מופרז או על הצד הגבוה.

ד. תרופות וחיתולים - 1,000 ₪ לחודש וסה"כ 84,000 ₪. מדובר בסכום חודשי נכבד שלא הוכח כדבעי על ידי התובעת. הוצאה עבור תרופות קלה יחסית יותר להוכחה באמצעות בדיקה בקופת החולים בהתאם לפרטיה של המנוחה. התובעת לא הוכיחה כיצד רשימת התרופות שקיבלה המנוחה לטענתה מגיעה לשיעור כה גבוה במשך 7 שנים. התובעת לא העריכה גם את עלות החיתולים והאמנם היה לכל התקופה (למעט הפחתה מסוימת נטענת כי סופקו למנוחה עת הייתה מאושפזת אולם הסכום בפועל לא הופחת). על כן אני מעריכה הוצאה זו בסך חודשי של 400 ₪ לחודש ועבור כל תקופת התביעה יוערך בסך של 33,600 ₪.

ה. מזון וצורכי הבית בהתאם למבחן ביטוח לאומי - 4,000 ₪ לחודש וסה"כ 336,000 ₪. אני מקבלת סכום זה ואני סבורה כי הוא על הצד הגבוה. התובעת גם לא הביאה הוכחות מדפי חשבון הבנק וכרטיסי האשראי עבור הוצאות אלה. על כן אני מעריכה כי הוצאות עבור מזון וצורכי הבית יש להעריך בסכום נמוך יותר של 3,000 ₪ לחודש (אשר לוקח בחשבון כי הוא כולל גם הוצאות עבור המטפלת). עבור כל תקופת התביעה סכום זה יהיה בסך 252,000 ₪.

ו. מנוי לשירות נטלי - 250 ₪ לחודש וסה"כ 21,000 ₪. אני מקבלת רכיב זה. הנתבעת לא סתרה את השירות שניתן מנטלי ואני מקבלת את השווי הנתבע. התובעת צירפה קבלה בנספח 12 לתיקית מוצגיה בסכום זה.

ז. הוצאות אחזקת הדירה - ארנונה, וועד בית, חשמל, מים, גז - 980 ₪ לחודש וסה"כ 82,320 ₪. אני מקבלת רכיב זה. בנספח 8 לתיק מוצגי התובעת פורטו הרכיבים לחודש והם סבירים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

ביותר (וחלקם על הצד הנמוך): חשמל – 260 ₪, ארנונה – 124 ₪, מים – 51 ₪, ועד בית – 167 ₪, בזק – 78 ₪, גז – 50 ₪, כבלים – 200 ₪, ביטוח מבנה – 50 ₪ לחודש. למרביתם גם צורפו ראיות על תשלום. (נספח 9 לתיק מוצגי התובעת). ההוצאות הוצאו ואין על כך מחלוקת ויש ראיות שהובאו על ידי התובעת מחשבון הבנק התומכים בטענה זו. לא שוכנעתי כי רכיב זה נוסח על דרך ההפרזה ואני מקבלת את השווי הנטען.

ח. שיפוצים ותיקונים בדירה- 508 ₪ לחודש וסה"כ 42,672 ₪. אני מקבלת סכום זה ואני סבורה כי הוא על הצד הגבוה. התובעת לא הוכיחה כיצד היו הוצאות קבועות של 500 ₪ עבור שיפוצים ותיקונים בדירה ולא הובאו ראיות לכך. יתרה מכך ברכיב ההוצאות השנתיות כללה התובעת רכיב זה של תיקונים שוטפים לבית של 1,200 ₪ לשנה וסה"כ 8,400 ₪. סכום זה סביר יותר בעיני וגם הוא לא על הצד הנמוך. על כן אני דוחה רכיב זה במלואו מאחר והוא ילקח בחשבון בהוצאות השנתיות.

ט. ביטוח רפואי למטפלת- 146 ₪ לחודש וסה"כ 12,264 ₪. אני מקבלת רכיב זה, שאינו על הצד הגבוה ועצם הביטוח נדרש. הנתבעת לא סתרה את עצם ההוצאה.

י. מתנות לרופאים ואחיות- 500 ₪ לחודש וסה"כ 42,000 ₪. סכום זה גרם למחלוקת עזה בין הצדדים. בסופו של יום ולאחר שמיעת החקירות לא שוכנעתי בגרסת התובעת ובעלה כי הסכום החודשי עבור מתנות לרופאים עמד בסכום כה גבוה של 500 ₪ לחודש. הגרסה מדוע נדרש לשלם זאת, טוב היה אם לא הייתה מועלית. אני מוכנה להעריך כי הייתה הוצאה שנתית של תשורות עבור תשומת לב לגורמים המטפלים אך הסכום רחוק מרחק רב מהנתבע על ידי התובעת. על כן אני מעריכה כי מדובר בסכום שנתי של 600 ₪ בלבד וגם הוא אינו על הצד הנמוך לטעמי. קרי לכל תקופת התביעה סך כולל של 4,200 ₪.

יא. הוצאות במזומן- 1,000 ₪ לחודש וסה"כ 84,000 ₪. אני מקבלת רכיב זה. מדובר בהוצאה לשבוע של 250 ₪ ואני סבורה כי מדובר בהערכה סבירה שיש לקבלה, כאשר פורט כי היא כוללת גם ביגוד והנעלה והוצאות עבור בילויים שונים מחוץ לביתה של המנוחה.

77. אשר על כן ולאור האמור לעיל, אני קובעת כי הוצאותיה של המנוחה לתקופת התביעה (7 שנים) – הינן בסך כולל של 1,062,124 ₪.

78. הכרעה לגבי הוצאותיה השנתיות של המנוחה :

א. דמי הבראה למטפלת- 1,986 ₪ לשנה וסה"כ 13,902 ₪. אני מקבלת רכיב זה.

ב. דמי חופשה למטפלת- 1,848 ₪ לשנה וסה"כ 12,936 ₪. אני מקבלת רכיב זה.

ג. תשלום למטפלת עבור עבודה בחגים יהודיים ונוצריים – 3,118 ₪ לשנה וסה"כ 21,826 ₪.

אני מקבלת רכיב זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

ד. תיקונים שוטפים לבית- 1,200 ₪ לשנה וסה"כ 8,400 ₪. אני מקבלת רכיב זה. כאמור לעיל
דחיתי את רכיב התביעה שנתבע לגבי תיקונים שוטפים לעיל ואני סבורה כי סכום זה סביר
יותר.

ה. תשלומי אחזקת דירת המגורים ברחוב XXX בסך של 510 ₪ החל מיום פטירת המנוחה ועד
למכירת הדירה ביום 1.4.2012 (להלן: "הדירה ברח' XXX") בסך של 510 ₪ לחודש וסה"כ
7,650 ₪.

אשר על כן אני מקבלת את הסכומים הנתבעים לגבי הוצאות שנתיות לתקופה הנתבעת בסך
כולל של 64,714 ₪.

79. אשר על כן אני קובעת כי כלל הוצאותיה של המנוחה לתקופה הנתבעת הוא בסך כולל של
1,126,838 ₪.

80. הפער בין הכנסותיה של המנוחה שהוערכו לעיל בסך כולל של 844,674 ש"ח לבין הוצאותיה
של המנוחה שהוערכו לעיל בסך כולל של 1,126,838 ₪ הינו 282,164 ₪.

81. בסכום זה על שתי הצדדים לשאת בהתאם לחלקן בירושת המנוחה, ועל כן חלקה של כ"א
הינו 141,082 ₪. יוצא מכך כי על הנתבעת לשלם לתובעת סך של 141,082 ₪.

82. עוד טוענת התובעת כי בחיי המנוחה וגם לאחר פטירתה של המנוחה הצטרפו הוצאות חד
פעמיות אותן פירטה.

83. הכרעה לגבי ההוצאות החד פעמיות של המנוחה :

א. תשלום פיצויי פיטורין למטפלת- 9,040 ₪. סכום זה הוכח בראיות (נספח 10 למוצגי
התובעת) ויש לקבלו במלואו ואני מקבלת את עדותה של התובעת לגבי רכיב זה.

ב. הקמת מצבה למנוחה- 7,540 ₪. אני מקבלת רכיב זה. הוצאה זו הייתה והנתבעת לא סתרה
אותה ואישרה כי התובעת היא שטיפלה בנושאים אלה ולא היא. אישור צורף בנספח 15 לתיק
מוצגי התובעת.

ג. שיפוץ מצבה - 1,170 ₪. סכום זה הוכח בראיות ויש לקבלו במלואו ואני מקבלת את עדותה
של התובעת לגבי רכיב זה. אישור צורף בנספח 15 לתיק מוצגי התובעת.

ד. אמירת קדיש- 1,500 ₪. אני מקבלת רכיב זה. הנתבעת אישרה בחקירתה כי לא עסקה
בנושאים אלה כלל ואני סבורה כי מדובר ברכיב שנתבע בסכום סביר.

ה. דמי רישום לחברת נתן- 2,400 ₪. סכום זה הוכח בראיות (ראו: נספח 12 לתיק מוצגי
התובעת) ויש לקבלו במלואו ואני מקבלת את עדותה של התובעת לגבי רכיב זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש ש' 19-08-60375 פלונית נ' פלונית

- ו. טיפול שיניים והכנת שיניים תותבות - 10,000 ₪. אני מקבלת רכיב זה. אני סבורה כי מדובר בהוצאה סבירה לגבי טיפול שיניים ותותבות והנתבעת לגבי רכיב זה לא טענה גם כי הוא מופרך או לא היה בפועל.
- ז. תיקון אמבטיה בדירה - 1,200 ₪. אני דוחה סכום זה שלטעמי נתבע בכפל וקיבל מענה ברכיב התיקונים השוטפים בדירה בו הכרתי לעיל.
- ח. תיקון דוד מים בדירה - 1,600 ₪. אני דוחה סכום זה שלטעמי נתבע בכפל וקיבל מענה ברכיב התיקונים השוטפים בדירה בו הכרתי לעיל.
84. אשר על כן אני אני מקבלת את התביעה לגבי הוצאות חד פעמיות עבור המנוחה בסכום של 31,650 ₪.
85. בסכום זה על שתי הצדדים לשאת בהתאם לחלקן בירושת המנוחה ועל כן חלקה של כ"א הינו 15,825 ₪. יוצא מכך כי על הנתבעת לשלם לתובעת סך של 15,825 ₪.
86. אשר על כן הסכום הכולל בו מחוייבת הנתבעת לתובעת הוא סך של 141,082 ₪ בגין הפער בין הכנסות המנוחה להוצאותיה, וכן תשלום עבור הוצאות חד פעמיות בסך של 15,825 ₪. סה"כ סכום החיוב – 156,907 ₪.
87. האם יש מקום להוסיף על סכום זה הפרשי ריבית והצמדה ממועד יצירת כל חיוב - פסיקת הפרשי ריבית והצמדה גם היא תלויה נסיבות. בנסיבות תיק זה כאשר התובעת השתתתה במועד הגשת התביעה ובמסכת הראיות שהוכחה, אין התובעת זכאית להוספת רכיבי הצמדה וריבית. השיהוי בהגשת התביעה לא צריך להיתרגם לפיצוי כספי בדמות הפרשי ריבית והצמדה. על כן אני דוחה את הטענה כי התובעת זכאית בנוסף גם להפרשי ריבית והצמדה על הסכום שהיא זכאית לו.
- ד. סיכום**
88. אשר על כן ולאור כל הנימוקים לעיל התביעה הכספית מתקבלת באופן חלקי והתובעת זכאית מעזבונה של המנוחה לתשלום של 156,907 ₪, אשר ישולם בתוך 90 יום ע"י הנתבעת, ולא – יישא הפרשי ריבית והצמדה כדין. בשל שיעורו של הסכום נקבע על ידי פרק זמן ארוך יותר לביצועו של פסק הדין.
89. הוצאות ההליך – לאחר בחינת הפער בין הסכום הנתבע לתוצאה הסופית והיקפו של ההליך ועל מנת שלא ללבות עוד את הקונפליקט בין הצדדים, אין צו להוצאות וכל אחת מהצדדים תישא בהוצאותיה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 60375-08-19 פלונית נ' פלונית

1
2
3
4
5
6
7

90. פסק הדין מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

91. המזכירות תסגור את התיק שבכותרת.

ניתן היום, כ"ו טבת תשפ"א, 10 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

תמר סנונית פורר, שופטת

8